

44 Lørdag Antikviteter

GRO A. GRORUD | LOFTET ANTIKVITETER

Rekorder i sikte

En liten finsk jente til 7 millioner og en hai til 70.000 kroner. Prisene på skandinavisk kunst kan gå i taket neste helg.

Etter prisrekorder på kunst både hos Christie's og Sotheby's den siste uken, er forventningene høye foran «The Scandinavian Sale» hos Sotheby's i London 30. mai. Nesten 100 bildene skal under hammeren, og de omfatter både klassisk nasjonalromantisk kunst, impresjonistisk, surrealistisk og nåtidskunst.

Bildene vises i de skandinaviske hovedstedene før auksjonen i London, og forrige uke var de i Oslo.

I Vigelandsmuseet var det stort fremmøte. Særlig vakte Helen Schjerfbeck's «Balskorna» beundring. Munchs portrett av Strindberg vil nok også følges med særlig interesse. Det samme gjelder Jens Johannessens «Rabbieren».

Svensk kunst er blant annet representert ved 11 arbeider av Göteborg-koloristene. Inspirert av Van Gogh, Cézanne og Bonnard, tyske ekspresjonister, Edvard Munch og Ludvig Karsten, dannet en gruppe svenske kunstnere på 1930-tallet sin egen uttrykksform. De malte landskap og stilleben med kraftige, intense farger som ga et lidenskapelig formspråk.

I Sverige har interessen for disse kunstnerne vært økende de siste årene, og nå skal de ut på det internasjonale markedet.

Ikke krise

Mange har fryktet at finanskrisen vil smitte over på kunstmarkedet og føre til dårligere priser hos de store auksjonshusene. Det motsatte har skjedd. Sotheby's i New York rapporterer om et salg, frem til 14. mai, som er det beste for firmaet noensinne. Totalt ble det solgt samtidskunst for over 362 millioner dollar, langt over det høyeste estimatet.

Det ble satt auksjonsrekorder for 18 kunstnere med Francis Bacon i spissen. Hans maleri Triptych (1976) gikk for over 86 millioner dollar til en privat europeisk samler.

Christie's rapporterer også om rekorder for sin auksjon «Nordic art and design». Helene Scherfbeck's akvarell «Flicka med blått band» gikk for rundt 7,5 millioner kroner, som var godt over øvre vurdering.

Svensk kunst

■ En svenske som selger bra, er **Isaac Grünewald** (1889–1946). Han regnes for å være den som introduserte modernismen i svensk malerkunst. Grünewald var en banebrytende kunstner som utvilsomt bidro til å innføre det ekspresjonistiske. «Anemoner i delftvase» olje på lerret (46 x 38 cm).

Vurdering: 150.000–250.000 kroner.

■ **Ernst Josephson** (1851–1906) var tradisjonell for sin tid. Hans verk viser en blanding av streng akademiske bakgrunn og dystre motiver som skyldes hans schizofreni. På 1880-tallet var et av hans hovedmotiver svensk mytologi og han dyrket det okkulte. Etter at han var ferdig med studier ved Akademiet i Stockholm, reiste han til Paris. Som elev ved École des beaux-arts likte han å kopiere de gamle, klassiske mestrene som Raphael, Titian og Rembrandt.

Hans senere arbeider, som preges av emosjonell naivitet og en fargerik palett, regnes som viktige for utviklingen av ekspresjonismen. Særlig i Tyskland er han ettertraktet.

«Militär Fantasi», olje og blekk på plate (32 x 46 cm), er malt i 1890 og har en **vurdering på 1–1,5 millioner kroner.**

■ **Anders Zorn** (1860–1920) var fascinert av det enkle dagliglivet og folkedraktene i sin hjemtrakt Mora. Hans bilder skildrer arbeidsfolk og hverdagslivet.

Han oppmuntret bønder og håndverkere til å ta vare på gamle tradisjoner og folkekunst. Han er mest kjent som portrettmaler og for sine nakenstudier av kvinner ved Dalarö og Siljan. I 1896 fikk han gjeninnført tradisjonen med maistang i sin hjemtrakt.

«Kuvådörren» fra 1916 (98 x 74 cm), olje på lerret, **forventes å gå for 1–1,5 millioner kroner.**

Andre klassiske svenske kunstnere som **Carl Larsson** og **Bruno Liljefors** skal også til London.

Isaac Grünewald

Ernst Josephson

Anders Zorn

Dansk kunst

På slutten av 1940-tallet ble Cobra-bevegelsen dannet av kunstnere fra Danmark, Belgia og Nederland. Navnet tok de ved å sette sammen forbokstavene i landenes hovedsteder. En av de sentrale kunstnerne i denne gruppen var dansken **Asger Jorn**. Cobra var et forum for kunstnere som arbeidet eksperimentelt – de søkte nye uttrykksformer. De ønsket å utvikle en direkte ekspresiv kunst, men i deres fargerike malerier aner man også former som minner om fabeldyr, folkløse og middelalderkunst. Bevegelsen oppfattes i dag som abstrakt ekspresjonisme.

Ni arbeider av kunstnere tilsluttet

denne gruppen skal under hammeren.

■ **Asger Jorn** (1914–1973) er en av de sentrale navnene i denne gruppen. Dette bildet er imidlertid malt et tiår før Cobra-bevegelsen ble dannet. «Nocturne», olje på lerret (75 x 100 cm), er malt i 1939. Jorn var på den tiden påvirket av surrealismen, og i 1937 jobbet han med Le Corbusier. Året etter deltok han på en utstilling sammen med Picasso og Matisse. **Vurdering: 1,2–1,5 millioner kroner.**

Dansk «gullalder» er representert ved blant annet **Carl Holsøe**, **Peder Mønsted** og **Christoffer Wilhelm Eckersberg**.

Asger Jorn

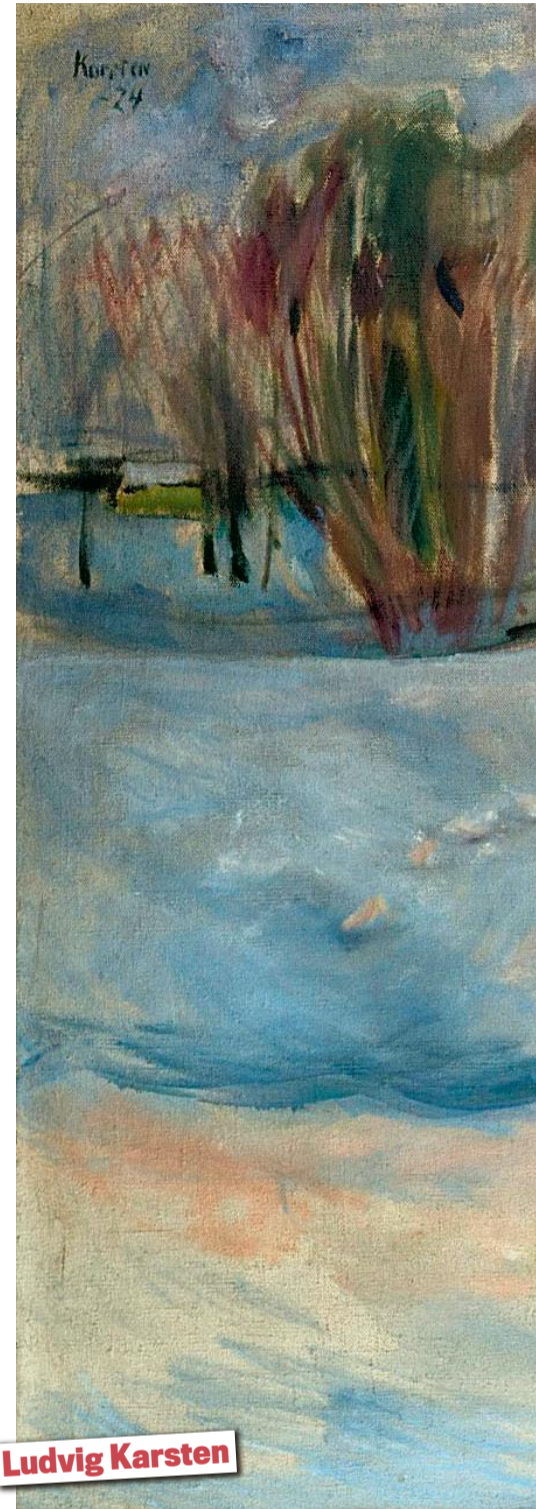
Ludvig Karsten

Norsk kunst

■ Portrett av August Strindberg, litografi (trykk mål 50 x 37,6 cm), signert **Edvard Munch** og dedikert fru Förster Nietzsche i 1896.

Elisabeth Förster-Nietzsche, den tyske filosofen Friedrich Nietzsches søster, fikk dette i gave av Munch. Han har både tegnet og malt Elisabeth, og et stort portrett av henne henger i Munch-museet.

Vurdering: 400.000–600.000 kroner.

■ **Ludvig Karsten** (1876–1926). Vinteren 1924 bodde Karsten hos sine venner Knut og Elisif Langaard på Staur Gård på Hedemarken. Der malte han et titalls bilder av familien og landskapet, som senere ble vist hos Blomqvist. Samme år ble han også invitert til å vise sine arbeider i Den frie Udstilling i København. Der ble han meget godt mottatt, og bildene fra Staur Gård var blant de 22 som ble vist.

«Fru Godseier Langaard til hest», olje på lerret (100 x 125 cm), er signert Karsten 24.

Det har en vurdering på 350.000–

450.000 kroner.

■ **Jens Johannessen** malte dette i 1970. «Rabbineren» – er ett i en serie bilder i samme format – blant annet «Patriarkens Krave» og «Pavens Have». Det er olje på lerret (109 x 109 cm) og **vurderingen ligger på 600.000-800.000 kroner.**

■ **Kenneth Blom**, født i Roskilde i 1967, flyttet til Norge og gikk på Statens Kunstakademi i Oslo. I januar 2007 stilte han ut 11 arbeider hos Sotheby's i London. Han er den første norske samtidskunstner som har fått gjøre det. To av hans bilder selges på denne

auksjonen. Dette er kalt «Hai». Det er olje på lerret (100 x 120 cm), og har en **forhåndsvurdering på 50.000–70.000 kroner.**

■ **Frits Thaulow** (1847–1906). Olje på lerret «Fra Venezia» (82 x 66 cm) er ett av to Thaulow-bilder som har tilhørt en norsk samler.

Vurdering: 500.000–700.000.

Blant de andre norske kunstnerne som skal til London er **Adelsteen Normann** med sitt kjente fjordmotiv og **Hans Dahl** med bunadskledd jente i fjordlandskap.

Kenneth Blom

Jens Johannessen

Frits Thaulow

Edvard Munch

Finsk kunst

■ **Helene Schjerfbeck** (1862–1946) regnes som en av de største finske malerne. Hun var utrolig begavet og ble som 11-åring tatt opp ved Kunstakademiet i Helsingfors. Hun provoserte samtiden ved å male hverdagsmotiver. Det strenge borgerskapet likte ikke bildene hennes som skildret fillete, skitne unger som utførte dagligdagse gjøremål. Det var først på sine gamle dager at hun fikk den heder hun fortjente. Dette maleriet var i 1998 utlånt til Blaafarveværkets utstilling «To malerinner».

«Balskorne» malte hun i 1882, det måler 55 x 64,5 cm og har **auksjonens høyeste vurdering: 5–7 millioner kroner.**

Den finske designeren **Alvar Aalto** er også representert i London med et maleri.

Helene Schjerfbeck

